

NOKIANKAUPUNKI

OMAHOITOTARVIKKEIDEN JAKELUN YLEISOHJE

Sisällysluettelo

YLEISET OHJEET	3
Yleiset perusteet potilaalle annettavista omahoitotarvikkeista	3
Hoitotarvikkeiden tarpeen arviointi, lähetekäytännöt ja hoitosuunnitelma.....	4
Hoitotarvikejakelun periaatteet Nokian kaupungissa	6
DIABETESTARVIKKEET	7
Jaettavat tarvikkeet.....	7
AVANNETARVIKKEET	9
ULOSTE- JA VIRTSAINKONTINENSSIIN LIITTYVÄT HOITOTARVIKKEET	9
Vaipat	9
Lasten vaippajakelu.....	11
Virtsakatetrit ja muut urologiset hoitovälineet	11
Suolen toiminnan hoitotarvikkeet.....	12
HAAVANHOITOTARVIKKEET	12
MUUT HOITOTARVIKKEET	13
HOITOTARVIKEJAKELUN PIIRIIN KUULUMATTOMAT TARVIKKEET	14

YLEISET OHJEET

Yleiset perusteet potilaalle annettavista omahoitotarvikkeista

Terveystieteiden lain (1326/2010) 24§:n mukaan kunnan on järjestettävä alueensa asukkaiden sairaanhoitopalvelut. Sairaanhoitopalveluihin sisältyvät muun muassa hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet. Lisäksi kotisairaanhoidon ja kotisairaalahoidon yhteydessä annettavat hoitosuunnitelman mukaiset hoitotarvikkeet sisältyvät hoitoon (25 §). Sairausten hoitoon liittyvät hoitotarvikkeet ovat käyttäjälleen maksuttomia (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992, 5 §).

Nokian kaupungissa noudatetaan kuntaliiton yleiskirjeen (11/80/2013) mukaista ohjeistusta terveyskeskuksen hoitotarvikejakelusta. Yleiskirje ei koske apuvälineitä, joista säädetään erikseen terveydenhuoltolain 29 §:ssä ja sitä täydentävällä asetuksella (1326/2011) lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutuksesta sekä asiakasmaksulainsäädännössä. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä aluehallintovirastot seuraavat ja valvovat hoitotarvikejakelun toteutumista.

Hoitotarvikejakelu on osa potilaan kokonaisuhoitoa ja sisältää sairaanhoidollista ohjausta ja yksilöllistä neuvontaa. Hyvin toimiva hoitotarvikejakelu parantaa potilaan omahoidon edellytyksiä sekä edistää potilaan sitoutumista hoitoonsa. Yksilöllisellä ja tarpeenmukaisella hoitotarvikejakelulla voidaan parantaa potilaan toimintakykyä ja elämänlaatua sekä saavuttaa parempia hoitotuloksia ja tukea pitkäaikaissairaiden kotona asumista ja siellä selviytymistä.

Hoitotarvikejakelun lähtökohtana on **lääketieteellisin perustein todettu pitkäaikainen sairaus, joka on kestänyt vähintään kolme kuukautta**. Jakelu voidaan aloittaa myös välittömästi, mikäli asiakkaan **hoito on pitkäkestoista ja hoitotarvikkeiden tarve on pysyvä** (esim. avanne, inkontinenssi ja tabletti tai insuliinihoitoiset diabetespotilaat). Päätöksen hoitotarvikkeista tekee lääkäri tai terveydenhuollon ammattihenkilö asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Hoitotarvikejakelun tarve kirjataan potilaan tai asiakkaan **hoitosuunnitelmaan** julkisessa terveydenhuollossa. Näin menetellään riippumatta siitä, onko hoitotarvikkeiden tarve tullut tietoon julkiselta tai yksityiseltä terveydenhuollon ammattilaiselta.

Hoitotarvikkeita ovat esimerkiksi diabeetikon tarvitsemat verensokeriliuskat, virtsantutkimusliuskat, insuliiniruiskut, -kynät ja -neulat ja verinäytteen ottamiseen tarvittavat lansetit, avannepotilaan hoitotarvikkeet, esimerkiksi erilaiset potilaalle soveltuvat pussit sekä tarpeenmukaiset oheishoitovälineet, vatsakalvodialyysipotilaan hoitotarvikkeet, kuten steriilit taitokset, katetrit, tyhjennuspussit, suojakorkit, teipit, hengityssuojaimet, sääri- ja makuuhaavan hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet, kuten

sidetarvikkeet ja liuokset, sairauden takia heikentyneen virtsan ja ulostuksen pidätyskyvyn hoitotarvikkeet vaikeaan tai keskivaikeaan oireistoon, kuten vaipat, pussit, virtsankerääjät ja katetrit sekä eräiden muiden pitkäaikaisten sairauksien, kuten keuhkojen toiminnan vajauksen ja trakeostomian eli henkitorviavanteen yhteydessä tarvittavat hoitotarvikkeet, esimerkiksi maskit, lyhyet ja pitkät happiletkut, happiviikset, hengitettävien lääkkeiden sumutinlaitteiden ja imulaitteiden lisäosat sekä suodattimet, kanyylit, katetrit ja vastaavat hoitotarvikkeet (Kuntaliiton yleiskirje 11/80/2013).

Hoitotarvikkeiden tarpeen arviointi, lähetekäytännöt ja hoitosuunnitelma

Sairauden hoitoon kuuluvien hoitotarvikkeiden jakelu perustuu aina asiakkaan yksilölliseen tarpeeseen ja terveydenhuollon ammattihenkilön suorittamaan hoidon kokonaistilanteen arviointiin ja seurantaan.

Hoitotarvikkeiden ja -välineiden luovuttamisen edellytyksenä on pääsääntöisesti Nokian terveyskeskuksen lääkärin suositus/lähetekäytäntö, joka kirjataan hoitotarvikkejakelulehdelle ja siitä tulee käydä ilmi seuraavat asiat:

- lääketieteellinen syy, diagnoosi, dg numero
- lyhyt kuvaus sairaudesta
- tuote ja arvioitu tarve

Sairaanhoitaja laatii lääkärin lääketieteellisen suosituksen perusteella asiakkaalle yksilöllisen hoitosuunnitelman hoitotarvikkejakelulehdelle. Hoitotarvikkeiden valinnan ohjaus ja opastus tapahtuu sairaanhoitajan vastaanotolla. Diabeetikoiden hoitotarvikkeiden tarpeen arvioinnista, ohjauksesta ja neuvonnasta vastaa diabeteshoitaja.

Mikäli lähetekäytäntö hoitotarvikkejakelun aloittamiseksi on tehty erikoissairaanhoidon lääkärin toimesta, edellytämme sähköistä / kirjallista lähetettä hoitavalta taholta, jonka perusteella terveyskeskuksessa sairaanhoitajan vastaanotolla laaditaan asiakkaalle yksilöllinen hoitosuunnitelma. Muissa yksiköissä tehdyn lähetteen / hoitosuunnitelman tulee olla asiakkaan mukana, kun hän hakee omalääkäriltä suositusta hoitotarvikkeiden jakelun aloittamiseksi. Erityistilanteissa luvan hoitotarvikkejakelun aloittamiseen myöntää aina johtava ylilääkäri tai avohoidon ylilääkäri.

Ulkopaikkakuntalaiset, jotka ovat vaihtaneet kotikuntansa tarjoamat terveyspalvelut Nokian kaupungin terveyspalveluihin, ovat oikeutettuja käyttämään terveyspalveluja ja saamaan hoitotarvikkeita samoin periaattein kuin Nokialaiset. Terveyskeskusta vaihtaneiden hoitotarvikkeet laskutetaan kotikunnalta. Maksusitoumusta ei tarvita.

Ulkopaikkakuntalaiset, joilla on pitkäaikainen hoidon tarve ja jotka esittävät hoitosuunnitelmansa Nokian terveyskeskuksessa ovat oikeutettuja käyttämään terveyskeskuksen palveluja ja saamaan hoitotarvikkeita 3 viikon kuluttua. Hoitotarvikkeet laskutetaan kotikunnasta. Hoitosuunnitelma ilman maksusitoumusta riittää edellyttäen, että hoitosuunnitelmaan kirjatut tarvikkeet ovat laadultaan ja määrältään jakeluohjeistuksen edellyttämässä rajoissa ja suunnitelman mukana ovat myös laskutustiedot.

Ulkopaikkakunnalle sijoitetun, Nokialaisen asiakkaan tai potilaan hoitotarvikejakelun tarve kirjataan asiakkaan **hoitosuunnitelmaan** hoitotarvikejakelulehdelle. Hoitosuunnitelman laatii hoitotarvikejakelusta vastaava sairaanhoitaja. Hoitosuunnitelman laatimista varten tulee hoitavasta yksiköstä toimittaa lääkärin lähete, josta käyvät ilmi lääketieteellinen syy, kuvaus sairaudesta ja potilaan yksilöllisen tarpeen mukaiset hoitotarvikkeet ja niiden määrä. Hoitotarvikejakelu perustuu Nokian kaupungin hoitotarvikejakelua koskevaan ohjeistukseen. Hoitotarvikkeiden jakelu ulkopaikkakunnalle sijoitetuille potilaille edellyttää terveydenhuollon ammattihenkilön seurantaa ja hoidon kokonaistilanteen arviointia hoitavassa yksikössä. Aina kun hoitotarvikejakelun piiriin kuuluvan asiakkaan hoitotarvikkeiden tarpeeseen tulee muutoksia, tulee hoitavan yksikön lääkärin laatia lähete muutoksista, joka toimitetaan Nokian kaupungin hoitotarvikejakelusta vastaavalle sairaanhoitajalle. Ulkopaikkakunnalla hoidossa olevan asiakkaan hoitotarvikkeet tilataan jatkossa hoitavan yksikön toimesta, hoitavan yksikön kunnan perusterveydenhuollosta tai muuta hankintamuotoa käyttäen. Kunta tai hoitava yksikkö laskuttaa hoitotarvikkeista Nokian kaupunkia saamaansa maksusitoumusta vastaan. Laskutuksen tulee perustua lääkärin lähetteeseen ja sen pohjalta laadittuun hoitosuunnitelmaan.

Kotihoidon asiakkaan hoitotarvikkeiden tarpeen arvioi ja valinnan tekee alueen kotihoidon sairaanhoitaja tai hoidosta vastaava lääkäri. Kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden hoitotarvikkeiden tilaamisesta ja jakelusta huolehtii oman alueen kotisairaanhoitaja.

Tehostetun palveluasumisen asiakkaan hoitotarvikkeiden tarpeen arvioi hoidosta vastaava lääkäri. Nokian kaupungin omat tehostetun palveluasumisen yksiköt tilaavat tuotteet asiakaskohtaisesti hoitotarvikejakelusta ja ne toimitetaan yksiköihin varastolta muiden kuljetusten mukana. Yksityiset tehostetun palveluasumisen yksiköt tilaavat tuotteet asiakaskohtaisesti hoitotarvikejakelusta ja noutavat tuotteet hoitotarvikejakelupisteestä sen aukioloaikana.

Hoitotarvikejakelun asiakkaista pidetään rekisteriä terveyskeskuksen hoitotarvikejakelussa. Rekisterin ylläpidosta vastaa hoitotarvikejakelusta vastaava sairaanhoitaja.

Hoitotarvikejakelun periaatteet Nokian kaupungissa

Hoitotarvikejakeluun liittyvät suositusmäärät ovat ohjeellisia, sillä yksilöllinen tarve määrittelee aina jaettavien tarvikkeiden määrän. Hoitotarvikkeiden jakelu toteutetaan asiakkaan **yksilöllisen hoitosuunnitelman** mukaisesti. Myös potilaalla on vastuu hoitotarvikkeiden asianmukaisessa käytössä. Välineet on tarkoitettu henkilökohtaiseen käyttöön ja niiden luovuttaminen eteenpäin on kielletty. Hoitotarvikkeiden jakelua ja käyttöä seurataan yksilökohtaisesti. Jos havaitaan väärinkäyttöä, voidaan hoitotarvikkeiden jakelu evätä. Avaamattomat hoitotarvikepakkaukset tulee palauttaa hoitotarvikejakelupisteeseen.

Hoitotarvikkeita ja välineitä annetaan yleensä 3 kuukauden tarve kerrallaan ja ne ovat asiakkaalle maksuttomia. Perustellusta yksilöllisestä syystä hoitotarvikkeita voidaan luovuttaa myös pidemmäksi ajaksi. Hoitotarvikkeita luovutettaessa huomioidaan aina hoitotarvikkeiden tarpeellisuus ja asianmukaisuus. Mikäli hoitotarvikkeen tarpeellisuudesta tai asianmukaisuudesta herää kysymyksiä, ohjataan asiakas varaamaan aika omahoitajalta tai -lääkäriltä uudelleenarviointia varten.

Hoitotarvikkeiden jakelu tapahtuu keskitetysti apuvälineyksikön yhteydessä sijaitsevasta hoitotarvikejakelupisteestä, lukuun ottamatta tuotteita, joihin on sovittavissa kotiinkuljetus (mm. vaippajakelu, katetrit). **Hoitotarvikejakelun aukioloaika on tiistaisin klo 14.00 - 17.00 ja torstaisin klo 8.00 - 10.00.** Asiakkaan tulee *tilata* hoitotarvikkeet vähintään *kaksi viikkoa ennen* hoitotarvikkeiden noutamista jakelupisteestä, lukuun ottamatta tabletti- ja pistoshoidossa olevia diabeetikoita, jotka voivat hakea ilman erillistä tilausta 3 kk tarpeen verensokeriliuskoja, insuliinikynän neuloja ja lansetteja hoitotarvikejakelupisteestä sen aukioloaikana. Kaikki muut hoitotarvikkeet ja diabetestarvikkeet (mm. insuliinipumpputarvikkeet) tilataan kahta viikkoa ennen hoitotarvikkeiden noutamista jakelupisteestä tilausohjeiden mukaisesti.

Asiakas voi tilata hoitotarvikkeet **internetsivuilla olevalla tilauslomakkeella** tai puhelimitse **hoitotarvikejakelun puhelinpalveluaikana tiistaisin klo 12.00 - 13.00 ja torstaisin klo 11.00 - 12.00.** Mikäli tilaaminen ei ole mahdollista sähköisen tilauslomakkeen lähettämällä tai puhelimitse, asiakas voi tehdä tilauksen tuomalla tulostetun ja huolellisesti täytetyn hoitotarvikkeiden tilauslomakkeen terveyskeskuksen aluevastaanoton luukuille. Tuotteet ovat noudettavissa hoitotarvikejakelupisteestä sen aukioloaikana kahden viikon kuuluttua tilauksen saapumisesta. Sähköisellä tilauslomakkeella ja paperilomakkeella toimitetut hoitotarviketilaukset käsitellään hoitotarvikejakelun palveluaikana tiistaisin ja torstaisin. Kotiinkuljetettavien tuotteiden tilaukset asiakkaat hoitavat itsenäisesti.

Hoitotarvikkeet on kilpailutettu ja käytämme kulloinkin voimassaolevien hankintapäätösten mukaisia, tarkoituksen sopivia edullisimpia hoitotarvikkeita. Perustellusta lääketieteellisestä syystä voidaan hankintapäätöstuotteesta poiketa

esimerkiksi silloin, jos muu tuote tukee kotona selviytymistä tai on hoidon onnistumisen kannalta välttämätön.

Hoitotarvikkeita ja -välineitä jaetaan vain henkilöille, joiden kotikunta on Nokia. Ulkokuntalaisilla tulee olla oman kunnan maksusitoumus tarvikkeiden saamiseen edellä mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta. Tarvikkeita jaetaan ainoastaan kotona asuville asiakkaille. Kotona asumiseen rinnasteiseksi katsotaan myös kotihoitoa vastaavat palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen. Näissä yksiköissä asuville tarvikkeita jaetaan vain asiakkaan henkilökohtaiseen tarpeeseen, ei laitoksen muuhun käyttöön.

DIABETESTARVIKKEET

Diabeteksen hoitoon kuuluvien hoitotarvikkeiden jakelussa suosituksena ja yleisenä ohjenuorana on diabeteksen Käypä Hoito –suositus. Suositus on ohjeellinen ja päätös tehdään aina terveydenhuollon ammattihenkilön arvioiman, asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti ja kirjataan asiakkaan hoitosuunnitelmaan hoitotarvikejakelulehdelle. Hoitotarvikkeiden saaminen edellyttää diabetesdiagnoosia.

Jaettavat tarvikkeet

Pistosvälineet

Neulat, ruiskut, monikäyttöiset insuliinikynät, ja insuliinipumpun tarvikkeet myönnetään yksilöllisen tarpeen mukaan. Asiakkaalle annetaan yksi insuliinikynä / insuliinilaji. Mikäli kynä rikkoutuu, tulee se palauttaa hoitotarvikejakeluun, jota vastaan annetaan uusi kynä. Hukatun kynän tilalle asiakas hankkii itse tilalle uuden.

Seurantavälineet

Lansetit, liuskat ja mittarit myönnetään terveydenhuollon ammattihenkilön arvioiman, asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan. Ruokavaliohoidolla oleva asiakas ilman diabetesdiagnoosia hankkii testiliuskat itse. Verensokerimittarin saa lainaksi tai omaksi tarpeen mukaisesti. Muita seurantavälineitä jaetaan terveydenhuollon ammattihenkilön arvioiman, asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan.

Oheisessa taulukossa on verensokerin mittaukseen käytettävien liuskojen ohjeellinen suositus. Liuskojen yksilöllinen tarve voi olla myös edellä mainittua suurempi

erityisesti lapsilla, epävakaa sokeritasapainon omaavilla, näkövammaisilla tai raskaana olevilla.

Plasmaglukoosin omamittauskohteita ja mittausliuskojen tarve					
Tilanne	Tarkoitus	Mittausajan- kohdat	Tavoite glukoosi- pitoisuuden suhteen	Liuska- tarve / viikko	Tarpeen kesto
Pitkäaikaiset tarpeet					
Vakiintunut tyypin 1 tai komplisoitunut tyypin 2 diabetes	Glukoosi- tasapainon muutoksen havaitseminen	Pääateriat, ilta ja aamu	Ei aterian aiheuttamaa suurenemista	35	Pysyvä
Vakiintunut tyypin 2 diabetes (ei insuliinia)	Glukoosi- tasapainon muutoksen havaitseminen	Aamu ja ilta	Sama taso	12	Pysyvä
Vakiintunut komplisoituma- ton tyypin 2 diabetes (insuliinihoito)	Glukoosi- tasapainon muutoksen havaitseminen	Pääateriat, aamu ja ilta	Sama taso	20	Pysyvä
Väliaikaiset lisätarpeet					
Ateriainsuliinin annoksen säätäminen	Aterian- jälkeisen hyper- glykemian toteaminen	Ateriapari- mittaukset (ennen ateriaa ja kaksi tuntia sen jälkeen)	Ei muutosta aterian jälkeen	14	noin 4 viikkoa
Perusinsuliini- annoksen säätäminen	Yönaikainen verenglukoosin muutoksen toteaminen	Illan ja aamun mittaukset	Ei pienenemistä yön aikana	10	noin 4 viikkoa

AVANNETARVIKKEET

Lääkärin allekirjoittama lähete avannetarvikejakeluun tehdään erikoissairaanhoidossa. Avannehoitaja valitsee asiakkaalle sopivat tuotteet ja yleensä asiakas saa sairaalasta mukaansa kahden viikon tarvetta vastaavan määrän avannetarvikkeita.

- Sairaalasta kotiuduttuaan asiakas varaa ajan oman alueen sairaanhoitajan vastaanotolle, jossa tehdään asiakkaalle yksilöllinen hoitosuunnitelma hoitotarvikelehdelle. Vastaanotolla asiakasta ohjataan hoitotarviketilauksen tekemiseen. Asiakas voi tehdä lähetteen mukaisen, ensimmäisen hoitotarviketilauksen saamiensa ohjeiden mukaisesti kotona tai tarvittaessa ensimmäinen tilaus voidaan tehdä vastaanottokäynnin yhteydessä.
- Ensimmäisellä kerralla tilataan noin kuukauden tarve avannetarvikkeita, jotta varmistutaan tuotteen ja sen koon sopivuudesta. Ennen jatkotilauksen tekemistä tulee varmistua siitä, että tuote on sopiva. Jatkossa tilaus tehdään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan.
- Oman alueen sairaanhoitajan tai kotisairaanhoidajan tehtäviin kuuluu asiakkaan ohjaaminen ja tukeminen avannehoitotarvikkeiden käytössä sekä avanteen seuranta ja hoidon arviointi. Tarvittaessa omahoitaja voi konsultoida TAYS:n avannehoitajaa.

Avannetarvikejakeluun kuuluvat yksilöllisen tarpeen mukaiset virtsa-avannevälineet, suoliavannevälineet sekä muut avanteen hoitotarvikkeet.

ULOSTE- JA VIRTSAINKONTINENSSIIN LIITTYVÄT HOITOTARVIKKEET

Vaipat

- Vaippoja jaetaan omalääkärin vastaanotolla tehdyn tai kotisairaanhoidajan tai kotihoidon lääkärin tekemän yksilöllisen tarpeen arvioinnin ja hoitosuunnitelman perusteella. Päätös kirjataan hoitotarvikejakelulehdelle ja asiakkaalle laaditaan yksilöllinen hoitosuunnitelma.
- Vaippoihin ei ole suoraa oikeutta pelkästään erikoissairaanhoidon lääkärin läheteellä. Kun lähete on tehty erikoissairaanhoidossa, ohjataan asiakas oman sairaanhoitajan vastaanotolle tai kotisairaanhoidaja tekee kotikäynnin vaippatarpeen arvioimiseksi ja yksilöllisen hoitosuunnitelman laatimiseksi.

- Vaippajakelun piiriin pääsee vasta, kun inkontinenssin syy on selvitetty. Vaippoja annetaan **vaikeasta tai keskivaikeasta** virtsan tai ulosteen pidätuskyvyn häiriöstä kärsiville asiakkaille. Kyseessä tulee olla **pitkäaikainen (vähintään 3 kk) tarve**. Lievään inkontinenssiin tarvittavat suojat eivät kuulu hoitotarvikejakelun piiriin.
- Vaippoja annetaan asiakkaalle yksilöllisen tarpeen mukainen määrä, yleensä noin 3-4 kpl vuorokautta kohden on riittävästi. Erityistapauksissa yksilöllinen tarve voi olla suurempikin, jonka johdosta tarvittava vaippojen määrä on suurempi. Perustelut kirjataan hoitotarvikejakelulehdelle. Pienin jaettava vaippa määritellään vaippatoimittajan tuotevalikoiman mukaisesti (voimassa oleva kilpailutettu sopimus).
- Vaippojen sopivuutta ja tarvetta arvioidaan säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa ja aina tarpeen vaatiessa asiakkaan tilanteen muuttuessa.
- Kotihoidon asiakkaan oman alueen kotisairaanhoidaja tekee tarpeen mukaisen vaippasopimuksen yhdessä asiakkaan kanssa kotiinkuljetustilauksen vaippatoimittajalta. Muiden kuin kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden vaippasopimuksen kotiinkuljetuksen osalta tekee hoitotarvikejakelusta vastaava sairaanhoidaja. Mikäli tilanne edellyttää kotikäyntiä, on se tehty kotisairaanhoidon toimesta.
- Vaippojen toimittaja toimittaa vaipat vaippasopimuksen mukaan suoraan asiakkaalle. Kotisairaanhoidaja tai hoitotarvikejakelusta vastaava sairaanhoidaja tekevät ensimmäisen tilauksen vaippasopimuksen laatimisen yhteydessä. Asiakas huolehtii itse jatkotilauksista. Riippuen vaippatoimittajasta, tuotteet on mahdollista saada kotiinkuljetuksena myös säännöllisesti 3 kk välein ilman erillistä tilausta.
- Muutokset kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden vaippasopimukseen tekee aina oman alueen kotisairaanhoidaja. Asiakas itse ei voi muuttaa sopimusta, hän voi ainoastaan tehdä sopimuksen mukaisen lisätilauksen.
- Palvelutaloissa (mm. tuettu ja tehostettu palveluasuminen, perhehoito) asuvien vaippasopimukset ja sopimusten muutokset on keskitetty hoitavan lääkärin ja hoitotarvikejakelusta vastaavan sairaanhoidajan tehtäväksi. Hoitotarvikejakelusta vastaava sairaanhoidaja tekee tarpeen mukaisen vaippasopimuksen kotiinkuljetustilauksen vaippatoimittajalta ja tilaa ensimmäisen tilauksen vaippasopimuksen laatimisen yhteydessä. Jatkotilaukset huolehditaan hoitavan yksikön toimesta. Muutokset asiakkaiden vaippasopimukseen tekee hoitotarvikejakelusta vastaava sairaanhoidaja.

- Hoidontarpeen muuttuessa tai päättyessä tarpeettomat tuotteet palautetaan hoitotarvikejakelupisteeseen.
- Hoitotarvikejakelupisteessä eikä kotihoidossa ole vaippavarastoa, mistä kotiutuessa voisi heti saada vaippoja. Mikäli kotiuttava laitos ei anna yhtään vaippaa mukaan, on asiakkaan haettava niitä ensi alkuun kaupasta (marketit, apteekit). Mikäli katsotaan, että asiakas ei ole oikeutettu kaupungin maksamiin vaippoihin, hoitotarvikejakelusta vastaava sairaanhoitaja ohjaa omakustanteisen vaippatilauksen tekemiseen kotiin.

Lasten vaippajakelu

- Vaippojen myöntämisen perusteena lapselle on lastenlääkärin tekemä diagnoosi (pitkäaikainen sairaus / kehitysvammaisuus, kehitysviivästymä tms.)
- Vaippajakelun piiriin lapsi pääsee lapsen täyttäessä 3 vuotta
- Yökastelu ei ole riittävä peruste vaippojen jakeluun
- Lasten vaippajakelu toimii samoilla periaatteilla kuin aikuistenkin.

Virtsakatetrit ja muut urologiset hoitovälineet

- Virtsakatetrien jakelu perustuu urologin läheteeseen, josta käy ilmi yksilöllisen tarpeen mukainen katetrimalli ja tarvittava katetrien määrä vuorokautta kohden. Lähetä tallennetaan hoitotarvikejakelulehdelle ja asiakkaalle tehdään siihen läheteeseen perustuva yksilöllinen hoitosuunnitelma sairaanhoitajan vastaanotolla.
- Kun lähetä on tehty terveyskeskuksen erikoislääkäripoliklinikan urologin toimesta, asiakkaalle laaditaan yksilöllinen hoitosuunnitelma poliklinikan sairaanhoitajan vastaanotolla. Kun lähetä on tehty muualla erikoissairaanhoidossa, asiakas varaa ajan oman alueen sairaanhoitajan vastaanotolle, jossa laaditaan asiakkaalle yksilöllinen hoitosuunnitelma.
- Katetrien toimittaja toimittaa katetrit sopimuksen mukaan suoraan asiakkaalle. Hoitotarvikejakelusta vastaava sairaanhoitaja tekee ensimmäisen tilauksen sopimuksen laatimisen yhteydessä. Asiakas huolehtii itse jatkotilaukset.
- Kotiinkuljetuksen piiriin pääsee, jos katetrien tarve on jatkuva ja tarve vähintään 2 katetria vuorokaudessa. Kertatoimitukset tapahtuvat kolmen kuukauden kulutusta vastaavissa erissä.
- Kotiinkuljetus koskee vain sopimustoimittajan tuotteita.

- Tilapäisesti katetria tarvitsevat ja asiakkaat, joiden katetritarve on vain 1 kpl vuorokaudessa, tilaavat ja hakevat katetrit hoitotarvikejakelun aukioloaikana hoitotarvikejakelupisteestä.
- Erikoiskatetrien tarve ja jakelu käsitellään asiakaskohtaisesti yksilöllisen tarpeen mukaan.
- Virtsankeräyspussien, urinaarien, kestokatetrien ja muun tarvittavan välineistön tarve arvioidaan asiakaskohtaisesti yksilöllisen tarpeen mukaan.
- Toistokatetroinnissa käytetään edullisinta tuotetta, mikäli se soveltuu ko. potilaalle.
- Virtsanohjaimet (urinaalikondomit) kuuluvat maksutta jaettaviin hoitotarvikkeisiin miehillä, joilla se on valittu virtsainkontinenssin hoidoksi.

Suolen toiminnan hoitotarvikkeet

- Anaalitamponit ja muut uloste inkontinenssituotteet annetaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Jakelu edellyttää aina lääkärin tutkimaa, toteamaa ja diagnosoimaa sairautta. Anaalitamponin käyttö aloitetaan erikoissairaanhoidossa. Yksilöllinen hoitosuunnitelma tehdään oman alueen sairaanhoitajan vastaanotolla.

HAAVANHOITOTARVIKKEET

Alle kolme kuukautta kestävässä haavahoidossa asiakas ostaa itse haavanhoitotarvikkeet. Haavanhoitotarvikkeita annetaan asiakkaalle, jolla on pidempiaikainen ja / tai laaja-alainen haava, esimerkiksi infektoitunut ja auennut kirurginen haava, säärihaava tai makuuhaava. Sääri- tai painehaavauma on pitkäaikainen, kun sen toteamisesta on kulunut 3 kk ja asiakas on sen takia hakeutunut hoitoon.

Haavahoitotarvikkeita saadakseen asiakkaan tulee olla lääkärin tai sairaanhoitajan tai kotisairaanhoidon tai haavahoitajan säännöllisessä seurannassa.

- Ensimmäiset kompressiosidokset potilas saa hoitavasta yksiköstä, jatkossa hän hankkii ne itse
- Lääkinnälliset tukisukat / hoitosukat potilas hankkii itse.

- Yli 3 kuukautta kestävässä haavanhoidossa hoitotarvikejakelun piiriin kuuluvat peittävät, imevät ja kiinnittävät sidokset.
- Puhdas vesi riittää kotiloissa useimmiten haavan puhdistamiseen. Tilanteissa, joissa haavan puhdistamiseen tarvitaan muita liuoksia, niitä myönnetään terveydenhuollon ammattihenkilön arvioiman, asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan.
- Haavahoidossa tarvittavia puudutteita myönnetään terveydenhuollon ammattihenkilön arvioiman, asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaan.
- Haavahoidossa tarvittavat perusvoiteet ja muut lääkkeet asiakas hankkii itse.
- Mikäli asiakas tekee itsenäisesti haavan mekaanisen puhdistamisen, hän hankkii siinä tarvittavat instrumentit itse.

MUUT HOITOTARVIKKEET

Terveydenhuollon ammattihenkilön arvioiman, asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti voidaan myöntää lisäksi seuraavia hoitotarvikkeita:

- Ravitsemuksen toteuttamiseen tarkoitetut hoitotarvikkeet, kun asiakas ei pysty syömään riittävästi suun kautta. Tarvikkeet jaetaan potilaalle asennetun ravinnonsiirtojärjestelmän mukaan. Ravintovalmisteet eivät kuulu jakelutuotteisiin.
- Keskuslaskimokatetrin hoitovälineet
- Dialyysitarvikkeet yksilöllisen hoitosuunnitelman mukaisesti dialyysihoidon toteuttamiseen kotona
- Lääkeannosteluun tarvittavat tarvikkeet (ruiskut, neulat) silloin, kun niitä ei saa apteekista lääkettä ostettaessa. Inhaloitavien eli keuhkojen kautta otettavien lääkkeiden annosteluun saa välineet ensisijaisesti apteekista.
- Tarvikkeet, joilla toteutetaan hengitystä ja hapetusta tukevaa hoitoa kotona happirikastimen tai muun lisähapen avulla
- Henkitorven avanteen hoitamiseen tarvittavat tracheostomiavälineet
- Kotona liman imemiseen tarvittavat Imutarvikkeet

- Asiakkaille, joilla on pitkäaikainen tarve, voidaan antaa muovinen virtsapullo ja/tai alusastia kotisairaanhoidosta. Tuotteita ei tarvitse palauttaa.

HOITOTARVIKEJAKELUN PIIRIIN KUULUMATTOMAT TARVIKKEET

Maksuttoman omahoitotarvike- ja välinejakelun piiriin kuuluvat vain edellä mainittujen tuoteryhmien kohdalla mainitut tuotteet. Erityistilanteissa tai ohjeesta poikkeavissa tilanteissa arvioinnin ja päätöksen hoitotarvikejakelusta tekee johtava ylilääkäri.

Omahoitotarvikejakelun piiriin eivät kuulu esimerkiksi seuraavat tarvikkeet:

- Kaarimaljat
- Mehupillit
- Ruokaliinat tai -laput
- Juomamukit
- Dosetit ja tabletinpuolittajat
- Nenäliinat
- Laastarit
- Pesulaput
- Pesuemulsiot
- Käsidesinfektioaineet
- Plasmansokerin mittausliuskat heikentyneessä sokerinsietokyvyssä (ei diabetes -diagnoosia)
- Vuodesuojat (poikkilakanat, saniteetti- eli kroonikkovaipat, vuoteen suojamuovit))
- Suojakäsineet
- Avannepussien hajunpoistajat
- Tippasuojat ja pikkuvaipat
- Haavanhoitokengät ja erilaiset varvasvälituet
- Tyrävyö
- Ihon desinfiointiaineet
- Instrumentit (instrumentteja ei myöskään lainata)